

Byznys v zahraničí

Afrika je pro nás dlouhodobě správná cesta, říká generální ředitel společnosti Hamé Martin Štrupl.

ROZHOVOR
str. 12–13

Top deset přístavů světa

Sedm z deseti největších kontejnerových přístavů se nachází v Číně.

SVĚTOVÁ EKONOMIKA
str. 8

↻ CZK/EUR • 27,020/0,000 Kč ↻ CZK/USD • 25,571/+0,126 Kč ↻ PX • 926,08/-1,03% ↻ EURO STOXX 50 • 3308,12/-0,03% ↻ ZLATO • 1189,50 \$/+0,93%

KOMENTÁŘ: JAK BABIŠ KOLEGŮM VYPÁLIL RYBNÍK / str. 14

Krátce

Ceny rostou nejrychleji za čtyři roky

Inflace se vrátila do Česka. V loňském prosinci narostly ceny o dvě procenta, nejvíce za čtyři roky. Padla tak inflační podmínka ČNB pro uvolnění kurzu koruny. **str. 3**

Banky už do fintechu nalily miliardy korun

Česko je v regionu CEE druhým největším trhem technologických inovací finančního byznysu. Investice bank a pojišťoven přesáhly pět miliard korun. **str. 6**

Spalovny za peníze z EU Česko stavět nebude

MŽP evropské peníze vyčleněné na dotace nových spaloven odpadu rozdělí na stavbu bioplynových stanic a přestavbu tepelných kotlů. **str. 7**

V Praze zahrají Depeche Mode či Guns N' Roses

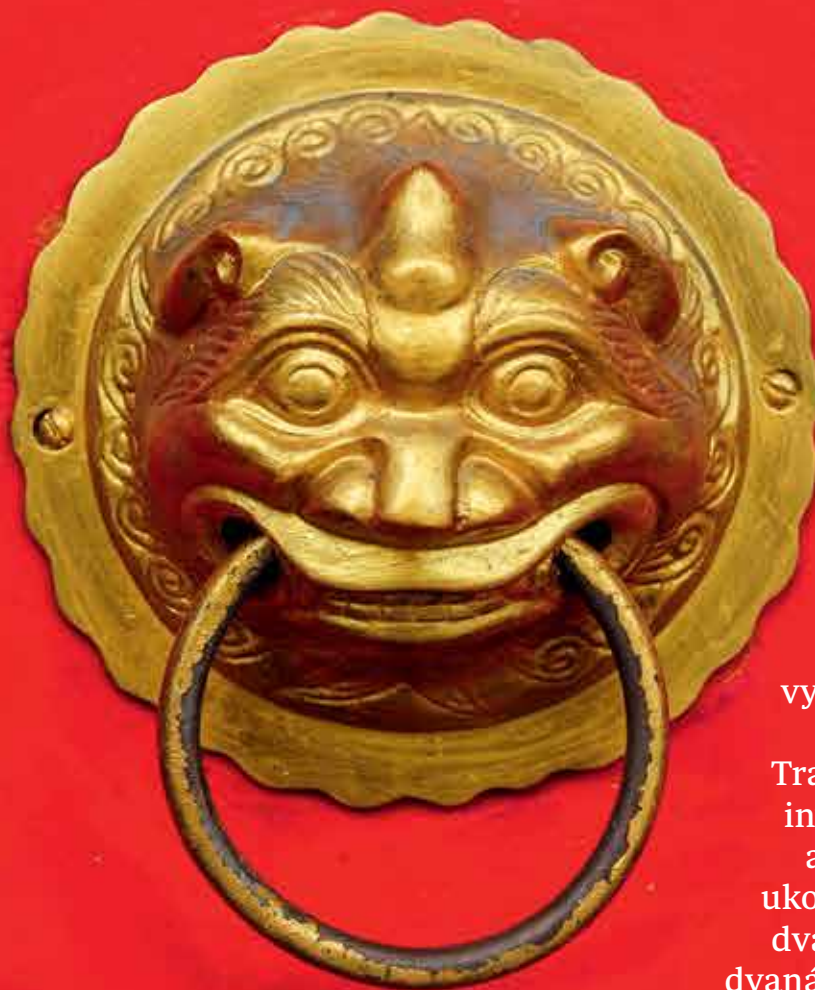
Česká republika se i letos stane místem koncertů hvězd první světové ligy. Největší akce bude hostit pražská O₂ arena. **str. 15**

 twitter.com/e15news

FRANTIŠEK CERHA:

Jen aby bylo jasno – pokud by Babišovi nešlo o prachy z dotací, nemusel by se vzdávat Agrofertu. Zákon ho k tomu nenují. #Lexbabis.

České reality skupují Asijci

Objem investic do komerčních nemovitostí se minulý rok v Česku vyšplhal na rekordních **sto miliard** korun. Transakcím dominovali investoři ze **Singapuru** a **Číny**. Asijci si z trhu ukousli **36 procent**, Češi dvaatřicet a třetí Němci dvanáct procent. **BYZNYS / str. 6**

Foto: práimedia.cz

9 771803 454307 1 7273

Zápisník
Jana Vávry

Multipolární svět je tu

Americká strategie v Sýrii selhala z několika příčin, vyplývá ze slov končícího ministra zahraničí USA Johna Kerryho. Jednak britský parlament odmítl podpořit případnou vojenskou invazi s cílem sesadit Asada, jednak syrský režim zachránila podpora ruských bombardérů. Obojí překazilo záměry Washingtonu. Takový vývoj ale působí až příznačně a ukazuje, že v mezinárodním dění Spojené státy ztrácejí postavení hegemonu. Zkrátka existují i státy, které mají nejen odlišné zájmy než USA, ale dokonce jsou schopny v jejich naplňování efektivně spolupracovat, jak ukazuje Rusko se Sýrií. Zda se má Západ včetně Evropy takto nastaveného multipolárního světa bát, zůstává otázkou.

Ne vždy ale pluralitu adekvátně ctí ty instituce svobodného světa, které se jejím vyznáváním zaštiťují. Příkladem je list The New York Times, který na svých stránkách zveřejnil sérii fotografií dětských obětí ruského bombardování Aleppo, na něž prý svět pozapomněl. Ačkoli text zmínil, že v daném období zemřely po ostřelování povstalci také desítky dětí v režimem kontrolované části města, jejich utrpení žádný ze snímků nepřipomíná.

Zpátky do Prahy. Jistý developer propaguje své nemovitosti slovy, že koupí bytu lidé přispějí na ochranu ohrožených druhů zvířat. Platí tedy přímá úměra, že čím dražší bydlení, tím spokojenější zvířata?

Protagonisté dne

Hsien Loong LEE

ŠÉF GIC

Singapurský fond se stal jedničkou tuzemských investic, když loni za 2,4 miliardy eur koupil evropské aktivity developera P3.

str. 6

Richard BRABEC

MINISTR ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

Po letech vyjednávání ustoupil tlaku Bruselu a rozhodl, že 53 milionů eur původně určených na spalovny půjde na jiné technologie.

str. 7

Jack MA

ŠÉF ALIBABA GROUP

Čínský podnikatel, filantrop a zakladatel společnosti Alibaba Group slíbil Donaldu Trumpovi vytvoření milionu pracovních míst v USA.

str. 9

Foto: tisk

TENTOKRÁT S TRESTEM. Někdejší šéfe premiérova kabinetu Janě Nečasové, dříve Nagyové, uložil soud za vyzrazení zprávy BIS podmíněný trest v délce 1,5 roku.

Soud poprvé potrestal Nečasovou s Rittigem

■ Manželka expremiéra Petra Nečase a lobbista Ivo Rittig dostali podmíněné tresty. Argumenty obžaloby považují za absurdní.

Pavel Otto

Městský soud v Praze rozhodl, že se Jana Nečasová (dříve Nagyová) a lobbista Ivo Rittig dopustili trestného činu vyzrazení utajovaných skutečností zjištěných Bezpečnostní informační službou. Je to poprvé, co byli uznáni vinnými v souvislosti s razíí na Úřadu vlády z června 2013, byť zatím nepravomocně.

Někdejší šéfe kabinetu premiéra soud uložil podmíněný trest v délce jeden a půl roku s tříletou zkušební lhůtou, Rittigovi a jeho právníkovi Davidu Michalovi pak devítiměsíční podmínku také s odkladem na tři roky. Nečasová navíc tři roky nesmí pracovat ve funkcích s přístu-

pem ke státnímu tajemství. Bývalého poradce ministra zemědělství Tomáše Jindru soud obvinění zprostil. Rittig s Michalem se proti verdiktu na místě odvolali.

Odvolal se zřejmě i státní zástupce Rostislav Bajger. Kromě podmíněných trestů žádal pro obžalované peněžitě tresty až tři sta tisíc korun s tím, že pokud by peníze neuhradili, šli by na rok do vězení.

„Cítím se nevinna. Obžalobu jednoduše odmítám jako nepravdivou,“ prohlásila

v závěrečné řeči Nečasová. Té podle jejích slov nebyly ve Strakově akademii k dispozici žádné utajované informace a o zprávě civilní kontrarozvědky nevěděla.

Podobně reagoval i Rittig. „Potvrdilo se, že obžaloba je absurdní. Celá kauza je postavená na smyšlenkách obžalo-

by,“ řekl. Jediným faktickým důkazem jsou prý prostorové odposlechy z pokoje pražského hotelu Ventana, které lobbista označil za nezákonné.

Podle rozsudku se Rittig v roce 2012 dozvěděl od Nečasové a ministra zemědělství Petra Bendla (ODS), že premiér

Petr Nečas (ODS) dostal tajný materiál, a dovedl, že se týká jeho osoby. Poslal proto svého advokáta za Nečasovou, která právníkovi obsah zprávy sdělila. Rittig pak údajně mohl učinit kroky k zakrytí svého vlivu na státní orgány,

státní instituce a společnosti s majetkovou účastí státu.

„Máme za prokázané, že se paní Nečasová k obsahu zprávy dostala, i když není jasné jak, a že byl obsahem jednání, které vedla s panem Michalem,“ konstatoval předseda senátu Petr Novák.

Nečasová navíc tři roky nesmí pracovat ve funkcích s přístupem ke státnímu tajemství.

NÁZORY str. 14

Ceny rostou nejrychleji za poslední čtyři roky

■ Podmínka pro uvolnění kurzu měny v prosinci padla, koruna může posílit už v dubnu.

Jaroslav Bukovský

Inflace se po letech vrátila do Česka. Během loňského prosince narostly ceny o dvě procenta, tedy nejvíce za poslední čtyři roky. Českým peněženkám přitížily především vyšší účty za po-

traviny a na benzinkách. Náplastí mohou být už brzo třeba levnější zahraniční dovolené. Inflační podmínka ČNB pro uvolnění kurzu koruny totiž během prosince po více než třiletém trvání devizových intervencí padla a otevřely se tak dveře k silnější české měně.

„Dá se předpokládat, že ČNB nebude s opuštěním režimu intervencí otálet, tedy umožní koruně posílit pod úroveň 27 vůči

euru hned zkraje druhého kvartálu,“ předpokládá ekonom UniCreditu Patrik Rožumberský. Doposud ČNB avizovala, že nejpravděpodobnějším okamžikem uvolnění koruny bude konec prvního pololetí. České ceny však v prosinci rostly o více než o polovinu rychleji, než centrální banka ještě v listopadu loňského roku předpokládala.

„Dosažení dvouprocentní míry inflace automaticky neznamená, že ČNB ihned

přestane udržovat slabou korunu. Bankéři zdůrazňují, že chtějí udržitelnou inflaci,“ uvádí analytička Raiffeisenbank Daniela Milučká. Stále častěji ekonomové sázejí na složení zbraní ČNB zkraje jara. „Vzhledem k silicím spekulativním tlakům se pak kloníme k uvolnění koruny již v průběhu dubna či května, a to na neměnovém jednání, aby ČNB trh mírně překvapila,“ soudí hlavní ekonom ING Jakub Seidler.

Do bankovní rady míří eurooptimisté

Prezident Miloš Zeman jmenoval nové členy bankovní rady. Do čela ČNB tak koncem ledna zasedne Oldřich Dědek a Marek Mora. Nahradí Pavla Řežábka, kterému končí druhý šestiletý mandát a nemůže být znovu jmenován, a Lubomíra Lízala, kterého se prezident rozhodl znovu nejmenovat. Zemanův kritik a bývalý ministr financí Miroslav Kalousek jmenování chválí: „V obou případech je to dobrá volba. Gratuluji a přeji mnoho úspěchů,“ uvedl na svém Twitteru.

Zatímco v minulosti byla podle ekonomů bankovní

rada spíše europesimistická, nyní se to postupně mění. „Společným rysem obou nově jmenovaných členů bankovní rady je detailní znalost evropských struktur. Pokud se změna ve vedení ČNB vůbec nějak projeví navenek, bude to směrem k většímu eurooptimismu,“ uvedl Pavel Sobišek, analytik UniCredit Bank.

Ekonomové také připouštějí vliv současného guvernéra a prezidentova přítele Jiřího Rusnoka na podobu bankovní rady. „Dědek možná není úplně Rusnokův ‚šálek čaje‘, ale ani se mu nezajídá natolik,

aby se prezidentovi postavil. Zato Marka Moru lze vnímat spíše jako člověka, jehož si do bankovní rady prosadil Rusnok,“ uvádí Lukáš Kovanda, analytik Cyrrusu, podle kterého je ale Mora fundovaný ekonomický odborník. „Mirek Topolánek mu údajně svého času, po pádu své vlády v roce 2009, nabízel i post premiéra, který nakonec přijal Jan Fischer. Mora tehdy prý kategoricky odmítl,“ dodal.

Výrazné urychlení konce devizových

intervencí Sobišek nečeká. Podle Kovandy ale Mora nebyl u zrodu intervencí ani je nepodporoval, neměl by tak mít problém s jejich dřívějším ukončením. /all/

Marek Mora

Vystudoval VŠE, absolvoval také postgraduální a doktorandská studia ekonomie v Saabrückenu a v Hamburku. V roce 2003 nastoupil do Evropské komise, v září 2006 zase začal pracovat pro českou státní správu. Téměř rok byl náměstkem ministryně školství, dva a půl roku poté strávil na Úřadu vlády ČR. Od roku 2015 pracuje na Generálním sekretariátu Rady EU.

Oldřich Dědek

Ekonomiku a zemědělství vystudoval na VŠE. V letech 1978 až 1992 pracoval jako vědecký pracovník. Od 1992 do roku 1996 byl náměstkem ředitele Státní banky československé. Následně působil jako poradce předsedy vlády. V 1999 roce nastoupil do bankovní rady, kde se stal viceguvernérem. V roce 2002 po habilitaci získal titul docenta. V roce 2007 byl vládou Mirka Topolánka jmenován jako koordinátor pro zavedení eura v ČR.

Krátce

DPH na tisk bude nižší

Sněmovna přehlasovala veto prezidenta Miloše Zemana a prosadila novelu zákona o dani z přidané hodnoty, která od letošního roku přerazuje noviny a časopisy do desetiprocentní sazby DPH. Má to podle předkladatelů podpořit jejich prodej. Nyní jsou v sazbě 15 procent.

Zvýšení nemocenské má šest variant

Z celkem šesti variant možného zvýšení nemocenské pro dlouhodobě nemocné by měla v brzké době vybírat vláda. Nejměrnější návrh počítá se zvýšením dávek od sedmého měsíce stonání ze 60 na 66 procent denního základu příjmu, nejvýraznější naopak s vyplácením 78 procent základu příjmu už od druhého měsíce marodění.

Poslankyně Nytrová končí v ČSSD

Poslankyně Pavlína Nytrová vystoupila k polovině loňského prosince z ČSSD. K odchodu vedlo Nytrovou fungování strany, která je podle ní prolezlá politickou korupcí od okresní až po celostátní úroveň. Poslankyně chce zůstat až do voleb.

V OKD zřídili mobilní pracoviště úřadu práce

Zaměstnanci, kteří budou v následujících měsících odcházet z těžební společnosti OKD, mají od večerjška k dispozici mobilní poradenské středisko Úřadu práce ČR. Jeho pracovníci budou zájemcům poskytovat poradenské služby přímo v prostorách Dolu Paskov.

Vysočina chce udržet vesnické prodejny

Kraj Vysočina poprvé připravuje grantový program, který by měl malým obcím pomoci udržet prodejny. Na podporu obchodů se smíšeným zbožím tento rok vyčlení dva miliony korun. Zaměření programu bude upřesněno po vyhodnocení dotazníku, který kraj obcím rozeslal. /ětk/

Kancelářské budovy v Karlíně změnily majitele

■ Moderní kanceláře v budovách River Garden II a III na Rohanském nábřeží bude nově pronajímat zahraniční fond.

Mezinárodní realitní fond Encore+ koupil od developerské skupiny HB Reavis slovenského miliardáře Ivana Chrenka za 2,27 miliardy korun kancelářské budovy River Garden II a III v pražském Karlíně. Informovaly o tom společnosti Aviva Investors a LaSalle Investment Management, které pro fond vzájemně propojené budovy získaly.

Budovy River Garden II a III nabízejí přes 25 tisíc metrů čtverečních převážně kancelářských ploch k pronájmu, doplňkové i prostory pro obchodníky. Web iHned.cz upozornil, že v domech si pronajímají kanceláře společnosti jako JCDecaux, Philips, NCR, Hill's, ale i právě developer HB Reavis. Podle serveru jde o jednu z deseti největších realitních

KARLÍNSKÉ NÁBŘEŽÍ. Zahraniční realitní fond investoval do kancelářských budov, které stojí v Karlíně nedaleko Vltavy.

transakcí loňského roku, prodej měl být dokončen na jeho konci.

„Jedná se o moderní, kvalitní kancelářskou budovu a první akvizici fondu v České republice,“ podotkl Ian Williamson ze společnosti LaSalle Investment Management. Jeffrey King ze společnosti Aviva Investors

doполнил, že akvizice představuje skvělou příležitost, jak získat kvalitní kancelářské a prodejní prostory na zavedeném trhu, které budou pro investory generovat výnosy.

Fond Encore+ je realitní fond zaměřený na kontinentální Evropu, jehož cílem jsou stabilní a rostoucí příjmy spojené s dlouhodo-

bým zhodnocením kapitálu. Tříletá návratnost fondu překročila k 30. září loňského roku devět procent. Fond je již deset let řízen společnostmi Aviva Investors a LaSalle Investment Management. Společnost La Salle je odpovědná za identifikaci příležitostí k akvizici a za správu aktiv fondu. /čtk/

Počasí přeje výletům na běžkách

Milovníci běžeckého lyžování si vzhledem k aktuálnímu počasí mohou zasportovat na několika místech v Praze i jejím okolí. Pokud lidé pro cesty se zimní výbavou využijí městskou hromadnou dopravu nebo příměstské spoje, musejí mít lyže uložené v obalu, upozornil Filip Drápal z organizace Ropid, která v metropoli plánuje dopravu.

Náruživým běžkařům se o víkend otevřel areál s upraveným okruhem na závodisti v Chuchli, kde kromě přírodního sněhu provozovatelé vyrábějí i sních umělý. Pokud ale chtějí sportovci vyrazit

vlastní trasou, dostatek sněhu je třeba v Divoké Šárce, Klánovickém lese nebo na Ladronce a v oboře Hvězda. Setkají se ale pouze s prošlapanými, nikoli strojově upravenými běžeckými stopami.

K zimním sportům lákají i brdské hřeben, třeba okolo Jíloviště nebo Mníšku pod Brdy. Podle webu Brdská stopa, jsou podmínky lepší na loukách, v lese se běžkaři mnohde stále setkají s nedostatečným sněhovým podkladem a kamínky. Až dvacetimetrová vrstva sněhu ale leží v bývalém vojenském újezdu, třeba v okolí vrchu Tok.

SNĚHU JE DOSTATEK. Po nějaké době je opět možné si zalyžovat i v Praze.

Několik strojově upravených stop najdou lyžaři na loukách v okolí Řičan. Podle Facebooku ladovskazima.cz se lyžuje třeba v Mokřanském údolí nebo na loukách kolem Babic. /čtk/

Modré zóny jsou pro záchranáře zdarma

Záchranáři, hasiči a policisté budou mít parkování v zónách placeného stání zdarma. Výjimka bude platit pro zhruba 1100 vozidel. Rozhodla o tom včera rada. Jde o modré zóny v Praze 5, 6 a 8, které v hlavním městě přibýly loni.

Správnost parkování v nich totiž oproti dříve zavedeným zónám kontroluje speciální vozidlo, které snímá poznávací značky aut a neumí rozlišit běžné vozidlo od auta záchranářů. Do systému je tedy nutné postupně zadat poznávací značky služebních aut záchranářů tak, aby mohla zdarma zastavit kdekoli.

Krátce

Město nebude regulovat provoz restaurací

Vedení Prahy nehodlá zasahovat do noční otevírací doby pohostinských zařízení. Uvedla to primátorka Adriana Krnáčová (ANO). Reagovala tak na aktuální žádost Prahy 2, která chtěla vyhláškou omezit ruch kolem restaurací v jedné ulici na Novém Městě.

Sedmíčka snížila povolenou rychlost

Radnice Prahy 7 zavedla zóny s nejvyšší povolenou rychlostí 30 kilometrů v hodině. Řidiči musejí tuto rychlost dodržovat v oblasti od Bubenské ulice až k letenskému stadionu. Snížení rychlosti se nevztahuje na hlavní komunikace, tam platí nejvyšší povolená rychlost 50 kilometrů v hodině.

V Jinonicích omezili přijímání ptáků

Lesy hlavního města zakázaly kvůli ptačí chřipce přijímat do záchrané stanice v Jinonicích poraněné vodní ptáky z Horních Počernic, Klánovic a Újezdu nad Lesy. V areálu musejí pracovníci používat zvláštní ochranné pomůcky. /čtk/

Zóny placeného stání slouží především lidem, kteří mají v místě trvalé bydliště. První zóny začaly v Praze fungovat v roce 1996 v části Prahy 1. Následně byly rozšířeny na celou Prahu 1, 2, 3 a 7 a na části Prahy 16. Samy si je provozují radnice v Praze 13, 16 a 22. V těchto lokalitách na parkování dohlížejí strážníci, kteří záchranářům pokuty neudělují.

Vloni kvůli rozšíření zón podalo několik desítek obyvatel proti městu hromadnou žalobu. Proti zónám protestuje také Středočeský kraj, který zároveň kritizuje nedostatek zachytých parkovišť v Praze. /čtk/

E15

WWW.E15.CZ

ROK, KDY ČEŠI ZBOHATNOU INTERVENCE ČNB

Speciál v deníku E15 a na webu E15.cz

Kdy přesně to bude a jak bude
konec intervencí vypadat?

Data, statistiky, analýzy, rozhovory
s bankéři a ekonomy.

15

MINUT PRO
EKONOMIKU
A BYZNYS

SLEDUJTE

DAKAR

2. - 14. ledna 2017

- online reportáže
 - fotky
 - videa
- rozhovory

Asijci ovládli české reality

Investoři z Asie loni v tuzemských nemovitostech převládali domácí byznysmeny i Němce. Nakupovali kanceláře, hotely i sklady.

Daniel Novák

Asijský kapitál převládá v investicích do českých komerčních nemovitostí typu kancelářských nebo logistických center. Asijci loni nakoupili podnikatelské reality za 36 miliard korun. To je více než tradičně silní čeští nebo němečtí investoři, vyplývá z dat poradenské společnosti CBRE. Je to vůbec poprvé, co takto asijsťi

investoři na tuzemském realitním trhu zabodovali. V západní Evropě už otevřeně nakupují delší dobu.

„Asijsťi investoři, kteří jsou aktivní na trhu střední a východní Evropy, mají tendenci se zaměřovat na větší transakce, jakými jsou dominantní nemovitosti, portfolia nemovitostí nebo i vlastnický podíl v samotné realitní společnosti,“ uvedl Chris Sheils, šéf investic v pražské kanceláři CBRE.

Objem investic do komerčních realit se loni v Česku vyšplhal na 3,7 miliardy eur,

tedy zhruba na sto miliard korun. Je to nejlepší zaznamenaný výsledek. Asijci si z trhu ukousli 36 procent, Češi 32 a třetí Němci dvanáct procent.

Asijsťi investoři jsou na realitním trhu populární mimo jiné díky tomu, že je tak přísně nesvazují interní pravidla jako například západoevropské fondy, uvedla právnička Aneta Sosnovcová z advokátní kanceláře Clifford Chance.

O největší investici se asijský kapitál postaral v průmyslových nemovitostech.

Ze sta miliard loňských investic do komerčních realit si Asijci ukousli

36 %.

Na Čechy připadlo 32 procent.

Správce singapurských devizových rezerv GIC koupil za 2,4 miliardy eur celoevropské portfolio v Praze sídlícího developera P3. Na Českou republiku z toho připadlo 700 milionů eur.

Ze Singapuru pochází rovněž investiční trust M&L Hospitality, nový majitel hotelu Hilton Prague Old Town a přílehlého víceúčelového centra Gestin.

Výsledky trhu silně ovlivnila také v tuzemsku známá společnost CEFC. Číňané vlastníci například fotbalový klub Slavia si loni pořídili luxusní hotel Mandarin Oriental na pražské Malé Straně.

CEFC udělala rovněž velký realitní obchod se skupinou Penta. V závěru minulého

roku při něm zaplatila více než sedm miliard korun.

Navzdory loňskému nástupu asijských kupců se nepředpokládá, že by tuzemské nemovitosti ovládli natrvalo. „Očekáváme, že na trhu nemovitostí v České republice budou i nadále převažovat spíše aktivity lokálních a evropských investorů,“ sdělil advokát Tomáš Běhounek z kanceláře Bnt attorneys-at-law, která u velkých realitních transakcí asistuje.

Letošní výsledky realitního trhu nebudou patrně příliš zaostávat za loňským rekordem. Konzultanti z CBRE sledují přes padesát rozjednaných obchodů o celkovém objemu investic přes 3,3 miliardy eur.

Banky už do fintechu nalily miliardy korun

Trh s technologickými inovacemi poroste každoročně o více než polovinu, odhaduje Deloitte. Hladoví finančníci skoupi ledacos.

Jaroslav Bukovský

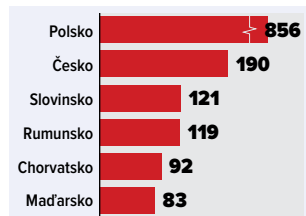
Česko představuje druhý největší trh technologických inovací finančního byznysu v regionu střední a východní Evropy. Domácí banky a pojišťovny už do tohoto fintech byznysu nalily přes pět miliard korun, zjistila ve své analýze poradenská společnost Deloitte. Více peněz protéklo sektorem fintech zatím pouze v Polsku. V oboru podle analýzy nastane éra bouřlivých nákupů.

„Český fintech trh znamená v následujících letech rychlý růst, protože se u nás snoubí velká nabídka s velkou poptávkou. Na straně nabídky stojí vzdělaná, kreativní, ambiciózní a sebevědomá odborná populace, která chrlí spoustu nápadů.

Na druhé straně jsou hladové finanční instituce, a to nejen ty české, které se přes svou konzervativnost děsí, že by něco převratného proměškaly, a proto podpoří a koupí ledacos,“ doplňuje Pavel Šiška.

Podle poradců porostou regionální investice do finančních inovací v průměru tempem 55 procent ročně. Sázka na začínající hráče z oblasti fintech má tradičním bankovním obrům pomoci udržet byznys v prostředí strmě rostoucí popularity mobilního internetu a sociálních sítí.

Velikost fintech trhu v zemích střední a východní Evropy (v milionech eur)

Pramen deloitte

Potenciální partnery či akviziční cíle hledají finančníci ze všech bank tuzemské velké pětky. Start-upy mají bankám dodat konkurenční výhodu stejně jako ušetřit investice do vlastního vývoje.

„Jednáme s potenciálními partnery z fintech v oblasti digitalizace, zabezpečení, obsluhy klientů a práce s daty,“ uvádí například mluvčí ČSOB Pavla Hávová. Potenciální partnery či akviziční cíle ale hledají finančníci ze všech bank tuzemské velké pětky.

„Technologie, které je snadné pochopit a použít, které klienta nenutí vytvořit si další identitu a mají podporu většiny trhu, budou extrémně úspěšné nejen v Česku nebo ve střední a východní Evropě, ale i v globálním měřítku,“ připomněl šéf poradenství Deloitte Pavel Šiška. „NFC platby (z velmi krátké vzdálenosti), na něž letos připadne přes osmdesát procent všech plateb kartou, jsou hezkým příkladem, přestože nejsou dílem sexy start-upu, ale nudného establishmentu,“ doplnil Šiška.

ZIMNÍ RAJČATA

Foto: čtk

VE SKLENICÍCH zemědělského družstva Haňovice na Olomoucku začala první sklizeň hydroponicky pěstovaných cherry rajčat. Pocházejí z jednoho ze dvou skleníků o celkové výměře tří hektarů. Družstvo do nich s pomocí Programu rozvoje venkova investovalo přes 150 milionů korun.

SPORY S EKOLOGY. Spalovna odpadu ZEVO v Chotikově u Plzně zahájila v září běžný provoz. Stavba za 2,1 miliardy korun byla několikrát přerušena kvůli žalobám ekologických aktivistů.

Spalovny za evropské peníze se stavět nebudou, slíbilo Česko

■ Ministerstvo životního prostředí peníze vyčleněné na dotace nových spaloven odpadu přesměruje na stavbu bioplynových stanic a přestavbu teplárenských kotlů. Zájem o dotace je ale nejistý.

Jan Stuchlík

Česko definitivně vzdalo snahu použít evropské peníze na stavbu nových spaloven odpadu. Ministerstvo životního prostředí poslalo Evropské komisi dopis, v němž potvrdilo, že 53 milionů eur původně vyčleněných v Operačním programu Životní prostředí na spalovny rozdává investořům do stavby odpadových bioplynových stanic, na přestavbu elektrárenských a teplárenských kotlů na pálení odpadů a na likvidaci odpadů pyrolýzou.

„První výzvy bychom mohli vypsát ve druhé polovině roku,“ uvedl ředitel

odboru odpadů MŽP Jaromír Manhart. Zatím není jisté, že se teplárny a investoři do bioplynů na tyto peníze vrhnou.

„Problém je už v tom, že o investiční dotaci by se následně krátila provozní dotace na výrobu elektřiny a tepla. Navíc bez nového zákona o odpadech stejně do nových zařízení nikdy investovat nebude,“ míní ředitel Teplárenského sdružení ČR Martin Hájek.

Rezort už v létě vyhlásil první výzvu na odpadové bioplynky. „Žádost podalo šest projektů a čtyři prošly do dalšího hodnocení. Reálné je, že se nakonec postaví dva. Větší zájem je o klasické zemědělské bioplynky,“ dodává Manhart.

O novele zákona o odpadech, která mimo jiné výrazně zvyšuje poplatky za skládkování směsného komunálního odpadu, bude zítra už poněkoli

rozhodovat legislativní rada vlády. Pokud ji nepustí dál do jednání ve vládě, spadne několikaletá práce ministerstva pod stůl. Schválení zákona, který má zařídit zvýšení recyklace komunálních odpadů a vytvořit podmínky pro konec skládkování v roce 2024, se tím zdrží o několik let.

Na stavbu spaloven mělo jít

53

milionů eur. Rezort je teď použije na podporu jiných technologií.

Energetické využití odpadů ve spalovnách podle MŽP v následujících letech poroste. Podíl energetického využití odpadu by se měl z nyníšších jedenačtyřiceti na 28 procent v roce 2024 a kapacita spaloven by měla vzrůst ze 600 tisíc tun na 1,4 milionu tun ročně.

V Česku je podle Manharta prostor pro tři až čtyři nové spalovny. Jedna by mohla stát v severočeských Komořanech. Na prosincovém zasedání zastupitelstva Ústeckého kraje ovšem zaznělo, že bez evropských dotací se zařízení postavit nedá.

Krátce

Tesco znovu začalo vydělávat miliardy

Obchodní řetězec Tesco se loni v Česku loni vymanil z vysokých ztrát a vykázal rekordní zisk 3,3 miliardy korun. Tržby ve finančním roce 2015/2016, který skončil koncem února, stouply o 4,4 procenta na 43,6 miliardy korun. **Více E15.cz**

Pojišťovna Atradius se spojila se Španěly

Úvěrová pojišťovna Atradius, které na českém trhu pojištění pohledávek náleží čtvrtinový podíl, se spojila se španělskou pojišťovnou Crédito y Caución. Klienti kromě změny názvu v souvislosti s chystanou fúzí nepoznají změnu.

Vítkovice kvůli turecké elektrárně založí firmu

Holding Vítkovice chce vyřešit problém s projektem turecké elektrárny Yunus Emre založením nové firmy, která by jej převzala od společnosti Vítkovice Power Engineering, jež je od srpna v úpadku. Projekt

by tak běžel dál mimo VPE. Záměr by ale musel schválit věřitelský výbor.

Škoda Auto opět dodala přes milion vozů

Zákazníci největší tuzemské automobilky Škoda Auto loni převzali rekordních 1 127 700 vozů, meziročně o 6,8 procenta více. Škodovka tak potřeťi za sebou překonala milionovou prodejní hranici. V prosinci zvýšila prodej o 5,7 procenta na 91,5 tisíce aut, což byl dosud nejlepší výsledek za tento měsíc v historii podniku.

Pro:Direct Sport chystá centrum v Teplicích

Britský prodejce sportovních potřeb Pro:Direct Sport otevře v dubnu v průmyslovém areálu CTPark Teplice středoevropské distribuční centrum. V prostorách o ploše 12,6 tisíce metrů čtverečních najde práci 115 lidí. Britové dosud zboží rozváželi z jednoho místa ve Velké Británii a jednoho ve Spojených státech. /čtk/

Z energetiky

Alena Vitásková

Zjednodušené připojení

Vyhláška Energetického regulačního úřadu o připojení k elektrizační soustavě nabízí možnost zjednodušeného připojení zdrojů o výkonu nanejvýš deset kilowattů. Přináší to některé výhody.

Takto připojené elektrárny – například malé solární zdroje na střeše rodinného domu – nejsou určeny k podnikání. Provozovatel pak nemusí mít živnostenský list ani licenci regulátora. Z toho vyplývá první výhoda, protože tak odpadá veškerá administrativa, která se zařizováním živnosti nebo licence souvisí.

Druhou významnou výhodou je, že v případě ztráty

zaměstnání není provozovatel považován za podnikatele. Má tedy nárok hlásit se na úřadu práce a nepřijde o podporu v nezaměstnanosti. V případě, že by licenci měl, příjmy z licencované výroby elektřiny by byly považovány za výdělek z podnikání, přičemž podnikatel nemá na podporu nárok.

Zjednodušené připojení zároveň znamená jen minimální kontakt s distributorem. Před spuštěním zařízení do provozu je však třeba uzavřít smlouvu o připojení výroby s provozovatelem distribuční soustavy.

Řadě domácností úprava vyhlášky platná od ledna 2016 už usnadnila život. To, že nemusí mít licenci, zase znamená, že se v budoucnu v případě ztráty zaměstnání nedostanou do zbytečných problémů a bude jim náležet podpora v nezaměstnanosti i podpora při hledání práce.

Autorka je předsedkyní ERÚ

Čína si zkrátila námořní cestu přes Pákistán

■ Stále větší čínský vliv na světovou námořní dopravu má završit moderní přístav Gwadar. Ten sice roste v Pákistánu, ovšem zcela pod čínskou taktovkou.

Tomáš Stingl

Když na sklonku minulého roku odbavili v modernizovaném přístavu Gwadar na západě Pákistánu první kontejner s čínským zbožím, pochválil to sám pákistánský premiér Naváz Šaríf. Přístav je totiž centrálním bodem ambiciózního dopravního projektu Čínsko-pákistánského ekonomického koridoru (CPEC). Za 46 miliard dolarů postupně roste síť železnic, silnic a přístavní infrastruktury, která obě země stále víc propojuje. Pro Pákistánce to znamená peníze a pracovní příležitosti. Pro Čínu zas bližší přístup k Perskému zálivu a Rudému moři. „Pákistán leží na křižovatce tří motorů růstu v Asii – jižní a centrální části kontinentu a Číny,“ připo-

Těžiště světové námořní dopravy

Největší kontejnerové přístavy světa

	přístav	země	objem dopravy v milionech TEU ročně		přístav	země	objem dopravy v milionech TEU ročně
1.	Šanghaj	Čína	35,3	6.	Pusan	Jižní Korea	18,7
2.	Singapur	Singapur	33,9	7.	Čching-tao	Čína	16,6
3.	Šen-čen	Čína	24	8.	Kanton	Čína	16,2
4.	Hongkong	Čína*	22	9.	Jebel Ali	SAE	15,3
5.	Ningo-po	Čína	19,5	10.	Tchien-ťin	Čína	14

Poznámka: Data z roku 2014. Jednotka 1 TEU odpovídá jednomu kontejneru dlouhému 6,1 metru. *Zvláštní správní oblast

mněl Naváz Šaríf. Vzniká tak jakási námořní odnož Hedvábné stezky. Jen modernizace dříve nevýznamného přístavu Gwadar stála 1,6 miliardy dolarů. Novou práci má dát 700 tisícům Pákistánců. Čína podepsala smlouvu, díky níž si přístav pronajala až do roku 2059.

Po zemi proudí do přístavu zboží po železnici a silnici od nejzápadnějšího města samotné Číny z Kashgaru. Číňané doufají, že získají větší vliv na obchod v nedalekém Perském zálivu, kterým prochází 40 procent veškeré ropy.

Projekt Gwadar korunuje rostoucí čínskou moc nad námořním obchodem. Z desítek přístavů, kterými projde nejvíc nákladních kontejnerů, v posledních letech vypadl dokonce i největší evropský námořní uzel Rotterdam. Také dva největší americké přístavy Los Angeles a Long Beach uzavírají až druhou desítku světového pořadí. Naopak do top ten se prodralo už sedm čínských přístavů. A to v něm ještě figuruje městský stát Singapur, ve kterém tvoří tři čtvrtiny obyvatel také Číňané. Největším přístavem na světě, epicentrem čínského byznysu Šanghaj, projde ročně ekvivalent více než 35 milionů dopravních kontejnerů. „Přístavní hegemonii“ Číny tak na východě narušují už jen jihokorejský Pusan a dubajský Jebel Ali. Právě pro ten ale znamená ostrý start Gwadaru v čínské režii největší konkurenci.

Kurzovní lístek ČNB

Platnost od 10. 1. 2017

Země	Množství	Kurz
Austrálie	1	18,768
Čína	1	3,694
Dánsko	1	3,635
EMU	1	27,020
Chorvatsko	1	3,572
Japonsko	100	21,996
Kanada	1	19,313
Maďarsko	100	8,753
Norsko	1	2,977
Polsko	1	6,180
Rusko	100	42,555
Švédsko	1	2,826
Švýcarsko	1	25,167
Turecko	1	6,772
USA	1	25,571
Velká Británie	1	31,079

Akcie na pražské burze

10. 1. 2017

Název	Kurz [Kč]	Změna [%]
CETV	64,50	-1,90 %
ČEZ	423,70	-0,07 %
Erste Bank	778,00	-1,84 %
Fortuna	88,70	0,80 %
Kofola	360,20	-0,80 %
KB	885,50	-1,16 %
Moneta	81,85	-0,24 %
O2 CR	267,90	-1,43 %
Pegas	765,00	-0,64 %
Philip Mor. ČR	13 007,00	-0,72 %
TMR	655,00	0,00 %
Unipetrol	181,75	-1,12 %
VIG	593,20	-1,43 %
Celkový objem (v tisících korun)	282 610	

Výsledky

Opel

Německá automobilka zvýšila v loňském roce prodej na evropském trhu o zhruba čtyři procenta na 1,16 milionu vozů. To představuje nejlepší výsledek od roku 2011. Firma také potvrdila, že jejím nejprodávanějším vozem byl v loňském roce model Astra. Firma počítá s růstem prodeje v Evropě také v letošním roce. Opel je součástí největší americké automobilky General Motors.

Ryanair

Irský nízkonákladový letecký přepravce loni vystřídal německého konkurenta Lufthansa na postu největších evropských aerolinek z hlediska počtu cestujících. Ryanair vykázal nárůst o 15 procent na 117 milionů cestujících. Firma v listopadu uvedla, že do roku 2024 počítá s nárůstem počtu cestujících na 200 milionů ročně.

Volkswagen

Emisní aféra v loňském roce nepoznamenala prodeje největší německé automobilky. Koncern zvýšil prodej o téměř čtyři procenta na rekordních 10,3 milionu vozů. Volkswagen tak loni patrně vystřídal japonského konkurenta Toyota Motor v čele světového automobilového trhu. /čtk/

Radikální řez v Yahoo. Neprodané zbytky firmy dostanou název Altaba

■ Nová firma by měla držet celé patentové portfolio Yahoo a na burze v New Yorku působit jako investiční entita.

Radek Pavlovič

Byznys americké společnosti Yahoo se začíná drodit na menší firmy. Klíčový internetový byznys se pod původním názvem integruje do Verizonu, zbylá část značky dostane nový název Altaba. Dosavadní generální ředitelka Yahoo Marissa Mayerová by měla odstou-

pit z funkce, protože se jí nepodařilo otočit nepříznivý vývoj v hospodaření firmy.

V nové společnosti Altaba bude mít zhruba třetinový podíl Yahoo Japan a šestnáctiprocentní podíl čínský obr Alibaba. Název je údajně odvozen od slov „alternativní“ a „Alibaba“. Podle tvrzení The Guardian by měla Altaba držet celé patentové portfolio Yahoo.

Značka Yahoo jako taková ale nezanikne. Klíčové aktivity rozpadající se firmy totiž přebírá Verizon, který koupil e-mailové služby, digitální reklamu a mediální aktiva za 4,83 miliardy dolarů (123 miliard korun). AOL

(vlastník Verizonu) už dříve ubezpečil, že například Yahoo Finance a Yahoo Sports budou existovat i nadále.

Nyní se čeká na regulační orgány, aby prodej Verizonu posvětily. Teprve až k tomu dojde, šéfka Mayerová skončí a s ní i dalších pět členů nejvyššího vedení. Prodej základních internetových aktivit ale komplikují rozsáhlé úniky údajů klientů Yahoo. Podle agentury Reuters lze očekávat, že se změ-

podmínky dohody o prodeji. Vyloučeno přitom není ani úplné zrušení transakce.

Společnost Yahoo loni v září oznámila, že jí byly při útoku hackerů v roce 2014 ukradeny informace o nejméně půlmiliardě uživatelských účtů včetně jmen uživatelů nebo e-mailových adres. V prosinci pak firma uvedla, že už v roce 2013 hackeri ukradli údaje z účtů více než miliard klientů.

Značka
Yahoo
nezanikne, klíčové aktivity přebírá Verizon.

Krátce

EK chce zvýšit ochranu soukromí uživatelů

Pro internetové komunikační služby jako WhatsApp, Facebook Messenger či Skype, by měla v Evropské unii platit přísnější pravidla o ochraně soukromí uživatelů. Navrhla to včera Evropská komise.

Britské RBS hrozí v Americe pokuta

Vysoká pokuta kvůli praktikám při prodeji hypotečních cenných papírů hrozí britské Royal Bank of Scotland. Podle dostupných zdrojů by mělo být pro banku dobrou zprávou, pokud bude činit pouze deset miliard dolarů. /čtk/

Jack Ma slíbil Trumpovi milion pracovních míst

■ Internetový obchod Alibaba se má podle svého šéfa stát bránou pro americké podniky do Číny.

Zakladatel největšího čínského internetového obchodu Alibaba Jack Ma se v pondělí setkal s nastupujícím americkým prezidentem Donaldem Trumpem. Na schůzce mu nastínil plán, jak v USA zajistit milion nových pracovních příležitostí. Během pěti let by měl podle

něj milion malých amerických podniků prostřednictvím obchodu Alibaba prodávat své zboží čínským spotřebitelům.

Trump a šéf Alibaby se spolu sešli v New Yorku. Trump řekl, že měli „skvělou schůzku“ a že budou společně dělat velké věci. Ma označil Trumpa za chytrého člověka, který je otevřený novým věcem. Dodal také, že na schůzce se mluvilo zejména o podpoře malých amerických podnikatelů, například zemědělců či výrobců oděvů,

kteří by prostřednictvím obchodu Alibaba mohli prodávat své zboží na čínském trhu. V této souvislosti hovořil podle médií zejména o podnicích na americkém Středozápadě.

Jack Ma patří mezi nejbohatší lidi v Číně. Odhaduje se, že až 80 procent čínských internetových nákupů se uskutečňuje prostřednictvím jeho obchodu Alibaba. Jack Ma se ale také často objevuje ve společnosti vysokých představitelů čínské komunistické strany. /čtk/

SKVĚLÁ SCHŮZKA. Těmito slovy označil Donald Trump setkání s čínským miliardářem Jackem Ma.

RODINNÉ KOMBI PRO STĚHOVÁNÍ

Renault Mégane Grandtour

Opel Astra ST

Právě
v prodeji

Prezident Herzog se zasloužil o pád železné opony v nás

■ Ve věku **82 let** včera zemřel bývalý německý prezident **Roman Herzog**. V čele znovusjednoceného Německa stál v letech 1994 až 1999 a hrál velmi důležitou úlohu při jednání o **česko-německé deklaraci**.

Marian Hronek

Současný německý prezident Joachim Gauck včera označil svého předchůdce za člověka s osobitým charakterem, který horlivě prosazoval reformy, ale zároveň obhajoval zachování všeho vyzkoušeného a osvědčeného. Dodejme, že Herzogovi mohla sloužit jako živoucí příklad konzervatismu kombinovaného s novátorstvím evangelická církev v Německu, jejímž byl člnem. Ta se zrodila z reformátorského úsilí, ale zároveň je i hluboce tradiční.

Herzog pocházel z Bavorska a tomu odpovídaly jeho boдрá povaha a srdečné chování. Vystudoval práva na univerzitě v Mnichově,

kde byl také v roce 1964 jmenován profesorem. Roku 1970 vstoupil do Křesťansko-demokratické unie (CDU) a o deset let později se stal na tři roky ministrem vnitra v Bádensku-Württembersku. Poté se stal na sedm let místopředsedou Spolkového ústavního soudu, aby v roce 1987 povýšil na jeho předsedu a setrval v této funkci následujících sedm let.

Navíc působil jako poradce kancléře Helmuta Kohla. A právě Kohl Herzoga vybral jako prezidentského kandidáta voleb v roce 1994.

Po svém zvolení se stal Herzog prvním prezidentem znovusjednoceného Německa, jehož východní část měla před sebou jako všechny po-

Foto: Reuters

Ve funkci prezidenta navštívil i země, jež Němci za druhé světové války obsadili, a žádal jejich obyvatele o odpuštění.

stkomunistické země mnoho naléhavých výzev.

V této době, kdy jako by ještě doznívala ozvěna pádu železné opony i Berlínské zdi, nový prezident vystoupil s projevem, v němž kritizoval neochotu Němců k reformám a varoval před pokračující hospodářskou stagnací. Nezaměstnanost dosahovala dvouciferných čísel a Herzog varoval, že ve srovnání s tehdejšími dynamickým rozvojem asijských států je Německo

v žalostné situaci a je nutná radikální změna. „Pesimismus se v naší zemi stal běžným postojem,“ řekl. „Ti, kdo chtějí největší reformy odkládat nebo je zmařit, by měli vědět, že za to náš národ zaplatí vysokou daň.“ Přes tato varovná slova postupovaly změny pomalu.

Herzog především proslul jako politik, který si uvědomoval nezbytnost Německého národa vyrovnat se se svoji temnou minulostí. Jinými slovy: nelze zavírat oči před hrůzami nacismu a faktem, že je to součást německých dějin.

V roce 1996 vyhlásil Den památky obětí holokaustu a zvolil pro něj 27. leden, kdy byl osvobozen koncentrační

tábor v Osvětimi. Zdůraznil, že budoucí generace nesmí na hrůzy minulosti zapomenout, aby se zabránilo jejich opakování.

Navštívil i země, které za války Německo okupovalo a žádal jejich obyvatele o odpuštění. Na samém začátku svého prezidentství cestoval do Polska, aby se zúčastnil pietní akce padesát let od vypuknutí varšavského povstání proti německým okupantům v srpnu 1944.

Spolu s prezidentem Václavem Havlem hrál Herzog významnou roli při jednání o česko-německé deklaraci o vzájemných vztazích, jež byla uzavřena v roce 1997. Podepsali ji tehdejší český premiér Václav Klaus a spolkový kancléř Helmut Kohl. Herzog ji označil za „manifest budoucnosti“ a vždy zdůrazňoval, že platí ve všech částech a neponechává prostor pro postranní myšlenky ani zadní vrátka.

MYSLEL NA OBĚTI NACISMU. Při své první oficiální návštěvě ČR v roce 1995 se Roman Herzog vyslovil pro odškodnění českých obětí nacismu, aniž tento krok jakkoli spojoval se zájmy vysídlených sudetských Němců. Zdůraznil také, že genocida Romů za druhé světové války byla rasisticky motivovaná a nacisté ji prováděli se stejnou vervou, s jakou vyhlazovali Židy.

Roman Herzog
(* 5. 4. 1934 – † 10. 1. 2017)

- Narodil se 5. dubna 1934 v bavorském Landshutu. Po studiu práv na Mnichovské univerzitě se zde stal profesorem. Poté přešel na Svobodnou univerzitu v Berlíně.
- V roce 1970 vstoupil do Křesťanskodemokratické unie.
- V letech 1978–1983 byl postupně ministrem kultury a sportu a ministrem vnitra Bádenska-Württemberska. V roce 1983 se stal místopředsedou Spolkového ústavního soudu v Karlsruhe a o čtyři roky později jeho předsedou. Funkci zastával až do nástupu do prezidentského úřadu v červenci 1994.
- Byl prvním prezidentem Německa, který byl zvolen do úřadu po sjednocení východní a západní části země. Ve třetím kole prezidentských voleb porazil sociálnědemokratického soupeře Johannese Raua, který ho v roce 1999 ve funkci vystřídal. Prezidentem byl od července 1994 do června 1999.
- Po odchodu z funkce prezidenta se podílel jako právníká kapacita například na Listině základních práv Evropské unie.

Muslimské dívky v Evropě musí plavat se spolužáky

■ Evropský soud a americká armáda vydaly dokumenty upravující soužití vyznavačů rozdílných náboženství při zachování svobody vyznání.

na tom, aby se dívky začlenily do společnosti a přizpůsobily místním zvyklostem, převážil podle něj nad přáním rodičů, aby se dívky smíšených kurzů neúčastnily.

Případ dali ke štrasburkému soudu dva švýcarští

občané tureckého původu, kterým za neúčast jejich dcer na kurzech švýcarské úřady udělily pokutu. Rodiče se nejprve obrátili na místní soud, který dal v roce 2011 za pravdu úřadům, stejně jako soud vyšší instance o rok později.

Na Evropský soud pro lidská práva, který je institucí Rady Evropy, se dvojice obrátila v roce 2012.

Agentury včera přinesly i jinou zprávu. Přišla zpoza Atlantiku. Americká armáda uvolnila předpisy týkající

se uniform. Nově povoluje ženám nosit muslimské hidžáby, ovšem s podmínkou, že budou z nehořlavého materiálu a barvou odpovídat uniformě. Stejně tak sikhové budou moci mít na hlavě turban a nechat si plnovous. Jedinou podmínkou je podle médií vyloučení jakéhokoli rizika.

Zástupce armády Eric Fanning řekl, že armáda přehodnotila dosavadní pravidla týkající se požadavků jednotlivých náboženských komunit, což umožní rozšířit prostor pro nábor nových vojáků.

I nyní ale budou muset vojáci o výjimky týkající se uniformy či plnovousů žádat brigádní velitele. Při výcviku nebo při nasazení do boje bude armáda požadovat, aby vojáci měli na hlavě ochrannou přílbu.

Armáda podle Fanninga pracuje na tom, jak zajistit účinné plynové masky vojákům s plnovousem. Než se na to přijde, nesmějí muži s vousy chodit do akademií, kde se počítá s výcvikem ochrany proti jedovatým látkám. /čtk/

BURKINY. Takhle vypadá z islámského hlediska přijatelný dívčí a ženský úbor pro plavání zvaný burkiny. Pojmenování vzniklo zkřížením slov burka a bikini.

Švýcarské úřady neporušily evropskou úmluvu o lidských právech, když odmítly osvobodit dívky z muslimských rodin v předpubertálním věku ze školních kurzů plavání, kterých se účastní i chlapci. Včera o tom rozhodl Evropský soud pro lidská práva ve Štrasburku.

Soud v odůvodnění rozsudku uvedl, že krok úřadů byl sice zásahem do svobody vyznání, ale tento zásah byl v souladu se švýcarskými zákony a měl legitimní cíl: umožnit těmto dívkám, aby se účastnily všech školních aktivit a plně se integrovaly do společnosti.

„Škola zaujímá v procesu sociální integrace významné místo, především pro žáky zahraničního původu,“ uvedl soud v prohlášení. Zájem

Náš člověk v Budapešti

Gregor Martin
Papucsek

Kabát bližší košile

„Je-li ti zima, vezmi si jeden kabát. Pokud nechceš, aby bylo zima jiným, zavěs sem kabát, který už nepotřebuješ!“ Text tohoto či podobného znění lze v těchto dnech číst na několika místech v Budapešti i jinde v Maďarsku, zejména před divadly.

Soucitní divadelníci a jejich napodobitelé, například

majitelé malých obchůdků, vystavují na chodník pro tuto akci věšáky či jiné stojany. Před pěšími divadly Vígszínház, kde jsou už několik dní k mání desítky kabátů, začali nosit i jiné oděvy a deky. Jednoduchý, a přitom kabinetní projev solidarity s lidmi, kteří jsou momentálně v potížích. Kabáty se točí rychle: co přinesou večer diváci divadel, do rána odnesou potřební...

Jenže na místa pomoci už se začínají stahovat i „podnikavé“ hyeny. Žádní bezdomovci, ale dobře oblečení muži, kteří vyhledávají kvalitnější kousky pro svůj „oděvní“ byznys. Pro tento účel nepoužitelné modely navíc nechávají přebrané válet po přilehlých chodní-

cích. Zaznamenány byly už i konkurenční potyčky, jež musela rozhánět až policie. Z řad mužů pořádku pak zaznívá kritika iniciátorů původně bohulibého díla, že příliš spoléhali na lidskou solidaritu a slušnost a nezapojili do akce zkušené sociální organizace. Je-li taková pomoc příčinou nevábnych ulic, je prý lepší se jí vzdát.

Já zatím zprávy o poklesu vůle lidí nosit před divadla kabáty, deky či pulovry nemám. Nevím ani to, jak dlouho to soucitným spoluobčanům ještě vydrží. Nejhorším scénářem v dalším pokračování zimy s rekordními mrazy by však byly prázdné věšáky.

Autor je spolupracovníkem redakce

Krátce

Lidovci se domáhají postu šéfa europarlamentu

Předseda frakce Evropské lidové strany (EPP) Manfred Weber zveřejnil text dva a půl roku staré dohody klíčových politických sil v europarlamentu, jež měla zajistit, že letos funkce předsedy europarlamentu připadne právě EPP. Její další signatáři – socialistická frakce S&D a liberální frakce ALDE – se už ale dokumentem necítí vázání.

Trumpovi ministerští kandidáti jdou před senátory

Výbory horní komory amerického Kongresu včera zahájily slyšení kandidátů na posty ve vládě prezidenta Donalda Trumpa. Proces vyvrcholí hlasováním v senátním plénu, pro které mají výbory připravit doporučení. Jako první se před právním výborem Senátu představil kandidát na ministra spravedlnosti, alabamský senátor Jeff Sessions.

Itálie znovu otevřela ambasádu v Libyi

Itálie jako první západní země otevřela po dvou letech opět své velvyslanectví v Libyi. Tato severoafrická země byla od roku 2014 sužována občanskou válkou. Situace se zklidnila až v loňském roce, kdy se úřadu ujala dočasná vláda národní jednoty. /čtk/

V Číně se nám daří, Afrika vzdoruje

■ Společnost **Hamé** prošla v posledních letech velkou změnou struktury svých výrobků. Jedna z největších potravinářských firem v Česku se přeorientovala od tradičních paštik a masových konzerv pro český trh na jiné typy potravinářského zboží určeného především na export. „Kdybychom měli portfolio a skladbu trhů jako před deseti lety, nebylo by Hamé rozhodně tak velké a tak ziskové, jako je nyní,“ říká **Martin Štrupl, generální ředitel podniku**, který má deset výrobních závodů ve čtyřech zemích.

Dušan Kütner

EB Hamé na jaře převzala norská Orkla. Jak se projeví vliv nového majitele na provozu a podobě firmy? Pro nás je to změna. Předtím bylo Hamé sólistou, který měl za investora private-equity fond, takže s vlastníkem řešil pouze zisk a dividendu. Nyní jsme součástí korporátní firmy z oboru, takže jde mnohem více o reporting a větší komunikaci s centrálou a managementem Orkly.

EB Žádá nový majitel změnu toho, co Hamé vyrábí, případně určuje směr, kterým by se měla firma vydat? To ani ne. Orkla pochází ze Skandinávie a tamní

výrobky jsou tedy v Česku trochu dražší. Takže se spíše bavíme, co by Hamé mohlo vyrábět pro jiné společnosti Orkly než obráceně.

Zatím je to na začátku, pod novým majitelem jsme teprve půl roku. Týká se to věcí z oblasti dětské výživy, rajčatových výrobků nebo hotových jídel. Ale o konkrétních výrobcích není zatím rozhodnuto.

❗ Kdybych se rozhodoval jako investor, dostupnost pracovních sil a dopravní infrastruktura v Česku by pro mne byly negativními faktory.

EB Před lety jste říkal, že je potřeba změnit portfolio kvůli tehdejší krizi. Stalo se tak?

Ano, byla to jediná správná cesta. Hamé je dnes tam, kde je, díky rozrůzněnému výroby. Kdybychom byli ze tří čtvrtin závislí a orientovaní na masové výrobky – paštiky, hotová jídla a masové konzervy – jako před deseti lety – a kdybychom byli ze tří čtvrtin orientovaní na český trh, nebylo by Hamé rozhodně tak velké a tak ziskové, jako je nyní.

EB Uvažujete o rozšíření své nabídky například o mléčné výrobky či nápoje?

Do nápojů určitě nepůjdeme. To je trh, který je velice obsazený a hodně konkurenční s relativně nízkou marží – tedy pokud v tomto segmentu nemáte silnou značku, jako třeba Mattoni.

Mléčné výrobky jsou jiná věc. Něco již vyrábíme,

například Hamánka pro děti a další výrobky s vyšším obsahem mléka, jako jsou dětské jogurty a přesnídávky. To chceme rozšiřovat.

EB Chystáte nějakou spolupráci s Vitanou, kterou Orkla v Česku také vlastní? Minimální. Naše kategorie výrobků se nepřekrývají. Vitana je zaměřena na jinou část trhu. Vidím jiné společnosti, se kterými budeme potenciálně více spolupracovat.

EB Ve Skandinávii?

Určitě je to rakouský Felix (výrobce kečupů, omáček a majonéz – pozn. aut.) a firmy z Pobaltí nebo Indie. To jsou zajímavé příležitosti, protože naše produkce jsou si blíže.

EB Ve výrobních závodech vám chyběli zaměstnanci. Podařilo se je najít, nebo nouze trvá?

Pořád trvá. Stále nám chybí desítky lidí, stejně jako všem firmám v republice. Museli jsme proto zvyšovat mzdy, a to více než roste produktivita práce. To pro firmu není zdravý jev.

EB Čím to je?

Ekonomika je z hlediska pracovních sil přehřátá. A bohužel je přetížená i z hlediska dopravní obslužnosti, neboť infrastruktura nedostačuje potřebám nynějšího ekonomického boomu.

Silnice a železnice – to je obrovská ostuda a velký problém. Doprava se velmi komplikuje, zejména z hlediska spolehlivosti a času, už je to doprava zboží nebo osob. Negativně to zasahuje do byznysu.

Kdybych se rozhodoval jako investor, byly by pro mne tyto dva faktory negativní – dostupnost pracovních sil a dopravní infrastruktura.

EB Chtěli jste nabrat pracovníky z OKD, kde se masivně propouští. Povedlo se?

Ne. Nabídlí jsme to přes Hospodářskou komoru i hejtmanovi Moravskoslezského kraje, ale zatím nemáme adekvátní odezvu.

Stejně tak jsme nabídli zaměstnání Rumunům či Ukrajincům. Ale rozhodovací procesy jsou těžkopádné a zdlouhavé. Takže zatím u nás v Česku pracují z 99 procent Češi a Slováci.

E15 Loni jste také nabízeli práci syrským uprchlíkům. Neuškodili jste si, když vidíte negativní ohlasy na takzvané nelegální imigranty? Někteří politici na tom stavějí kariéru, ať už pozitivně nebo negativně. To nás úplně nezajímá. Média se tomu samozřejmě věnují – ale reálně tady uprchlíci nejsou, takže toto téma je pro nás passé.

E15 Předloňské tržby stouply Hamé o osm procent na 6,01 miliardy. Už máte odhad pro loňský rok?

Osmiprocentní nárůst v tržbách nezopakujeme. Bude to méně, ale pořád to budou nižší jednotky procent. Je to dáno i tím, že se soustředíme na strukturu tržeb a proti roku 2015 vyrábíme i méně privátních značek. To je naše strategie i do budoucna.

E15 Tržby z Ruska vám předloni kvůli embargu naopak klesly o pětinu. Jak to s nimi vypadalo loni?

Loni už se Rusko hodně uzdravilo. Neklesli jsme ani tak v prodaném objemu – ten je zhruba stejný. Hodně nás ale ovlivnil kurz slabého rublu vůči koruně, a protože zisk převádíme do korun, bylo to znát. Museli jsme v Rusku zdrazit, navíc máme ruské rublové náklady.

V současnosti proto stále více překlápíme výrobu do Ruska. Už devadesát procent toho, co v Rusku prodáme, je vyráběno v ruském výrobním závodě Hamé. Také situace na tamním trhu se stabilizovala a už neklesá. Ziskovost je významně lepší.

E15 Podíl tržeb z Česka vám už několik let klesá ve prospěch exportu. Které exportní trhy se na tom podílejí nejvíce?

Absolutní tržby jsou v Česku relativně stejné a stabilní. Podíl na celkových tržbách klesá kvůli nárůstu prodejů v zahraničí. To se týká hlavně Ruska a Maďarska. Velký výkyv měla Ukrajina, kde se prodeje propadly téměř na nulu, ale nyní už zase stoupají. Slovenský trh se zvyšuje pomalu, tam chceme určitě zrychlit. Loni se také lépe dařilo v Rumunsku.

E15 Jsou trhy, na kterých jste naopak zaznamenali pokles?

|| Dnes je módní, že se výrobci zaštiťují různými vlaječkami a označováním různých regionálních původů. My jsme stále nejvíce český výrobce, ale na výrobky dáváme značku Hamé. To je základ.

Většinou to jsou trhy, které se dostaly pod nějaký externí vliv. Byli jsme například hodně silní v Kazachstánu a Ázerbájdžánu. Tyto země

ale v posledních letech výrazně devalvovaly měny, takže naše zboží, ať už jsme je vozili z Česka či Ruska, bylo dražší. Prodeje a tržby tak výrazně klesly. Obdobně to bylo na Ukrajině. Ale tyto země nemají na našem exportu nějaký větší podíl a nejsou pro nás tak významné.

E15 Loni v květnu jste na potravinářském veletrhu SIAL v Šanghaji uzavřeli dohody se čtyřmi společnostmi o distribuci svých výrobků v pěti čínských provinciích. Už to má nějaký konkrétní dopad na export?

Má. Nyní do Číny vyvážíme jednotky kontejnerů za rok. Potenciál je vzhledem k velikosti trhu v určitých kategoriích výrazně větší.

Máme tam distributory, domluvili jsme se na nějaké podpoře, zalistovali jsme výrobky do některých řetězců. Když se zboží prodává, automaticky se generují nové objednávky. Není to fixní kontrakt na několik tisíc tun. Tak to v potravinářství nechodí. Jde to krok po kroku.

E15 Čínští politici byli loni v Česku, naopak do Číny se nedávno vypravil například ministr zemědělství Marian Jurečka. Pomáhá vám ve snaze uchytit se na čínském trhu vstřícný postoj části české politické reprezentace?

Myslím, že ano. Říkám na rovinu, že to podporuji. Čína a čínský spotřebitel potřebují výrobky ze spřátelené

země. Česká značka tam má dobrý zvuk, Česko je bráno jako přátelská země a určitě to tomu pomáhá. A nejen v Číně – stejně to funguje i v Rusku.

E15 Před lety jste také plánovali proniknout do střední Afriky, například do Senegalu, Konga a do Nigérie. Podařilo se?

Tak jako se povedla Čína a některé další trhy, tak Afrika zatím ne. Nemá to žádný hmatatelný výsledek. Dál se tam prezentujeme, ale posíláme tam spíše kusové zásilky, ani ne jednotky kontejnerů.

Snažíme se nyní v jiných státech, spíše na severu Afriky. Moje vize ale byla masivnější. Pořád si ale myslím, že dlouhodobě je Afrika správná cesta. Potravinově není soběstačná, potřebuje dovoz, zároveň se tam zvedá kupní síla. Naše potraviny jsou navíc vhodné pro distribuci a skladování v tamních přírodních podmínkách. Nicméně se nám tam zatím nepodařilo nějak více proniknout.

E15 Stát se snaží podporovat tuzemské prodejce například budováním značek kvality. Je ta podpora dostatečná?

Reálný dopad neodpovídá financím, které se na to spotřebovávají. My se hlavně spoléháme na naši značku a vlastní podporu. Dnes je módní – a vidíme to nejen v Česku, ale na všech trzích – že se výrobci, zejména střední a menší, zaštiťují různými vlaječkami a označováním různých regionálních původů. My jsme stále nejvíce český výrobce, ale na výrobky dáváme značku Hamé. To je základ.

Martin Štrupl (40)

Vystudoval podnikovou ekonomiku, management a logistiku na Vysoké škole ekonomické v Praze. Pracoval například ve společnosti Norske Skog. V Hamé působí od roku 2004, nejdříve jako ředitel logistiky a distribuce, v lednu 2012 se stal generálním ředitelem celé skupiny Hamé.

Tvář dne

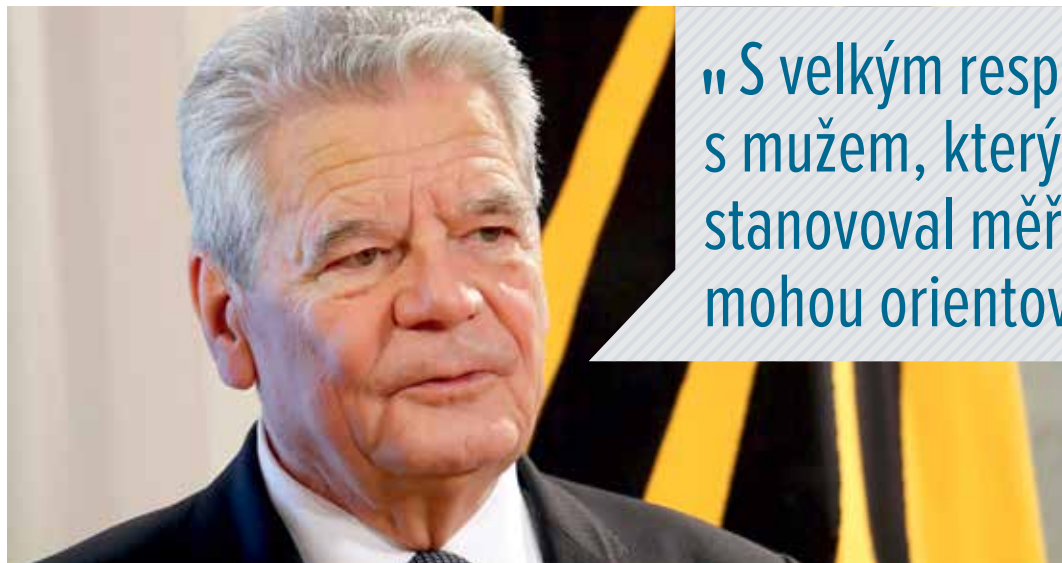

Foto Reuters

„S velkým respektem se loučíme s mužem, který myšlením a jednáním stanovoval měřítko, podle nichž se mohou orientovat další generace,

řekl o úmrtí svého předchůdce Romana Herzoga německý prezident Joachim Gauck
str. 11

Komentář

Jana Havligerová

Jak Babiš kolegům vypálil rybník

Případné dělení rozpočtového přebytku nebude taková jízda, na jakou se ministři těšili. Zástupci ČSSD a lidovců chtěli na koaliční radě pohotově napřít všechny síly k tomu, aby si na své záměry utrhli z téměř dvašedesáti miliard korun co nejvíc. Je nomže právě v ten moment zjistili, že se vlastně jedná jen o účetní položku. Že žádné peníze nazbyt nejsou, rozhodně ne ve státní kase.

Zjednodušeně řečeno ministr financí přebytky v průběhu roku rozpouští na úhradu státního dluhu. Takže je vymalováno.

Vládním partnerům ANO se naplno vrátila bohorovnost, s jakou se zbavili odpovědnosti za pravidelnou kontrolu státních financí a hodili ji na bedra šéfa státní kasy. Pro přesnost, odkývali návrh, aby ministerstvo financí nemuselo žádat dolní komoru parlamentu o souhlas s každou jednotlivou tranší dluhopisů. Tím ztratili přehled o tom, jak

šéf rezortu s těmito papíry nakládá a jak hradí dluh. A teď jen zirájí. Prezident se jim vysmívá veřejně, Andreje Babiše jistě hřeje, jak jim vypálil rybník.

Nic moc to samozřejmě nemění na faktu, že vláda bude muset uzavřít loňské hospodaření a sněmovně předložit státní závěrečný účet s návrhem, jak využít rozpočtový přebytek. Teoreticky vzato, pokud by socialisté a lidovci Babiše při hlasování převálcovali, bude muset jeho úřad nové dluhopisy v potřebné výši

se bude rodit těžce. Vlastně je to dobře. Bezhlavého utrácení, kterým si politici před volbami do sněmovny kupovali přízeň, už jsme zažili až dost.

Vládní koalice sice debatu o užití rozpočtového přebytku dala na čas k ledu, tlak na Babiše přesto bude enormní. Třeba ministři sociální demokracie už ohlásili vládní priority pro letošní rok, a kdyby z nich měli nějak výrazně slevit, byla by to pro stranu, která musí bojovat o každý hlas, velká blamáž. Šéf ČSSD a premiér Sobotka také s velkým důrazem zopakoval, že socialisté trvají na tom, aby šedesát miliard posílilo důchodový účet rozpočtu. Na valorizaci penzí by tak vznikla rezerva 84 miliard korun.

Ustoupit ze svých požadků na zlepšování životní úrovně venkova nehodlají ani lidovci. Předběžná dohoda zní: Uvidíme, jak se budou vyvíjet rozpočtové příjmy v letošním prvním čtvrtletí, a poté se k porcování přebytku opět vrátíme.

I ministři financí je jistě jasné, že nakonec bude muset pustit chlup. I tak se mu už ale povedlo vládním partnerům významně přistříhnout křídla. Vzlet ke šťastným zítřkům mají pořádně ztižený. Navíc za dobrodince, který myslí na lidi, se nakonec zase bude moci vydávat Babiš.

I ministři financí je jasné, že nakonec bude muset pustit chlup. I tak ale dokázal koaličním partnerům ztižit start ke šťastným zítřkům.

chtě nechtě emitovat. Ale diskuze o takovém kroku bude bezpochyby mnohem složitější a s úspěchem se dá předvídat, že na bohubilé účely v podobě předvolebních dáreků se určitě nebude dělit celých těch šedesát miliard. Vládní strany teď mají ruce pěkně svázané a uvolnit pouta nebude úplně jednoduché. Kompromis

Glosa

Soumrak odposlechů

V den, kdy Městský soud v Praze nepravomocně odsoudil Janu Nečasovou za vyzrazení utajovaných informací, rozhodoval také Nejvyšší soud. V souvislosti s jinou kauzou jeho soudci zdůraznili, že nasazení odposlechů mají vždy předcházet konkrétní poznatky, nikoli jen spekulace. Jinak se jedná o nezákonný odposlech. A ještě si vzpomeňme na nedávný výrok Vrchního soudu v Praze v kauze Davida Ratha. V ní musejí žalobci znovu stavět konstrukci svých argumentů poté, co jim ji soud rozleptal poukazem na nezákonnost odposlechů.

Zdá se, že se smráká nad oblíbenou praxí policistů a státních zástupců – náhodně rozhodit superhusté odposlechové sítě a čekat, co se chytí. Je to dobře pro právní stát, ale špatně pro některé kauzy, v nichž policisté propadli dojmu, že nic jiného než odposlechy není zapotřebí. Včetně kauzy Jany Nečasové, která je vystavěna přesně podle této teorie. Vzhledem k posledním soudním verdiktům má Nečasová u příští instance nemalé šance.

Martin Čaban

Dobrá zpráva – na manažerském semináři byla skoro stoprocentní účast. Špatná zpráva – všichni si teď myslí, že tomu tady šéfuji.

I letos je koncertní menu pestré

■ Místem největších koncertů v letošním roce bude tradičně O2 arena. Koncerty se ale vrací také na fotbalový stadion v Edenu a dokonce i na Strahov.

Dušan Kütner

Česko se i letos stane místem samostatných koncertů hvězd první světové ligy. Nechybí mezi nimi jeden z neúspěšnějších britských umělců Robbie Williams, klasičtí rockového žánru Guns N' Roses, pro mnohé kultovní Depeche Mode či třeba skupina, jež zásadně ovlivnila popovou scénu – The Beach Boys, kteří se do Česka vrátí po neuvěřitelných 48 letech. Sezóna začíná brzy – již 22. ledna se v pražské O2 areně po sedmi letech představí Green Day s novým albem Revolution Radio.

V posledních letech bylo možné vidět největší koncerty zejména v pražské O2 areně, největší středoevropské multifunkční hale pro 18 tisíc diváků. Letos v květnu vystoupí Deep Purple a v červnu System of a Down.

Vršovický Eden v minulosti hostil například R.E.M. či Metaliku. Předloni se ale

ČTYŘI BYLY MÁLO. Slash, který do Prahy přijede s Guns N' Roses, znají rockeři jako virtuosa na kytaru hlavně proto, že má tento nástroj šest strun. Když Slash na začátku své muzikantské dráhy váhal, zda hrát na basu nebo právě kytaru, rozhodl větší počet strun.

na stadionu žádný velký koncert nekonal, protože naplnit kapacitu 30 tisíc diváků včetně stání na ploše nedovede každý. Letos se o to úspěšně pokusili právě němečtí Rammstein, o jejichž květnový koncert byl takový zájem, že po jeho vyprodání pořadatelé uspořádají o den později ještě jeden. Plno se dá také očekávat od Depeche Mode, kteří na stejném místě hráli v létě 2013 a nyní se vrátí s písněmi z nového alba Spirit.

Loni se v Edenu uskutečnila i jedna z největších akcí tuzemských kapel, a to díky vyprodaným oslavám třicátin skupiny Lucie. Letos ji bude chtít kvůli výročí čtvrtstoletí existence překonat skupina Kryštof. Na zářijovém koncertu na strahovském

Stadionu Evžena Rošického si přítomné lístky koupilo 40 tisíc lidí.

Kapely z první světové ligy ale nelákají jen pořadatele rockových a popových koncertů. Na své si přijdou i příznivci jazzu, hlavně díky Jazzfestu Brno. Na něm se na samostatných vystoupeních objeví Chick Corea s triem či pianistka a zpěvačka Diana Krall.

Milovníci blues se pak mohou těšit na první hvězdu bělošského blues Johna Mayalla, od níž se učili Eric Clapton a další, v březnu v pražském Divadle Archa. K vrcholům jazzrockových koncertů by pak mělo patřit rovněž březnové vystoupení kytaristy Johna McLaughlina ve Forum Karlín.

Největší samostatné koncerty letošní sezony

kdy	kdo	kde
22. ledna	Green Day	Praha, Tipsport arena
20. května	Kiss	Brno, Výstaviště
22. května	Deep Purple	Praha, O2 arena
24. května	Depeche Mode	Praha, Eden Aréna
28. a 29. května	Rammstein	Praha, Eden Aréna
4. července	Guns N' Roses	Praha, Letiště Letňany
19. července	ZZ Top	Plzeň, Home Monitoring Aréna
19. srpna	Robbie Williams	Praha, Letiště Letňany

Pramen webové stránky pořadatelů

Fotr je lotr naruby a méně úspěšně

■ Přisprostlá vánoční komedie Proč právě on? obrací koncept série Fotr je lotr a staví proti sobě bláznivého mladíka a staromódního otce.

Iva Přivřelová

Nová komedie Proč právě on? se měla do českých kin dostat stejně jako do těch amerických, britských či maďarských na Vánoce. V době lenivého oddechu a malé filmové konkurence by se dalo nevýznamnému snímku, jenž se snaží aktualizovat koncept

úspěšné série Fotr je lotr, přistoupit s větší shovívavostí než ve střízlivějším lednu, kdy už kina hrají La La Land či Patersona.

Zatímco ve Fotr je lotr byl slušný potenciální ženich milé blondýny a blázen její tatík, bývalý agent CIA, v novince je tomu naopak. Otec vysokoškolské studentky (Bryan Cranston) sice miluje kapelu Kiss, ale jinak to je spořádaný rodič a manžel, jehož staromódnost podtrhuje fakt, že vede upadající tiskárnu. Nápadník jeho dcery Laird s tváří, tělem a šíleným úsměvem Jamese Franca naopak vymýšlí mobilní aplikace a hry, je extrémně

bohatý a extrémně jednoduchý. Jak jejich střet během vánočních svátků dopadne, nepřekvapí. Filmař John Hamburg se scénaristickými zkušenostmi z Fotr je lotr i Zoolandera ve své modernizaci žánru peprnější rodinné komedie nezachází daleko, určitě ne do temnějších hlubin mužského ega. Jeho novinka představuje jen další zapomenutelnou oddechovku z jeho filmografie.

Hamburg snímek zbytečně nafouknutý do 110 minut nedrží pevně v rukou. Vtipy přeskakují od pubertálně vulgárních přes sitcomové a banální k absurdním. Ty občas dobře fungují díky snaze

SYMPATICKÉ TVÁŘE. Na Bryana Cranstona a Jamese Franca (zleva) se dobře kouká.

obou hlavních herců a nevěřícím reakcím zbytku postav na Lairdovy excentrické nápady. Občas se místo vtipů říkají jen sprostá slova. Když v druhé půli film začne řešit

city, jeho energie usne u klíše. Proč právě on? je prostě líný snímek se sympatickými herci a několika povedenými nápady, určený na dobu, kterou trávíte s příbuznými u cukroví a pohádek.

Autorka je spolupracovnicí redakce

Proč právě on?

(komedie, USA 2016, 110 min)

Režie: John Hamburg

Hrají: Bryan Cranston, James Franco, Zoey Deutchová, Megan Mullallyová

Premiéra: 12. ledna

Hodnocení: 50 %

Foto dne

Foto: Reuters

PREMIÉRA. Veřejnost dnes poprvé vstoupí do Labské filharmonie, 110 metrů vysoké reprezentační budovy v hamburské čtvrti Hafencity. Stavba, která stojí na 1750 pilotách zapuštěných do dna Labe, nabízí tři koncertní sály, hotel a 45 soukromých apartmánů. Výraznou architekturu v podobě prosklené chráněné skladiště navrhl basilejský kancelář Herzog & de Meuron. Náklady projektu postupně vystoupaly na 495 milionů eur, téměř 13,7 miliardy korun.

Vědci zjistili, že...

...Ize zacelit rány, aniž by zůstaly jizvy

■ K dokonalému zhojení povrchových zranění u savců stačí do rány zavést netradiční typ buněk.

Výzkumníci z University of Pennsylvania vyvinuli léčebný postup, který na kůži nezanechává jizvy. „Dokážeme ovlivnit léčbu rány tak, že po původním poškození nezůstanou jakékoli stopy. Nastane regenerace kůže, nikoli její zjizvení,“ vysvětlil vedoucí výzkumu George Cotsarelis.

Tajemství procesu spočívá v obnovení tukových buněk

a vlasových folikul, tedy kořínků v ráně. Zatímco zdravou kůži tvoří optimální poměr pojivových a tuko-

vých buněk a kořínků, jizvy z kůže vyčnívají proto, že jsou tvořeny výhradně buňkami pojivové tkáně. Právě

ty teď dermatologové dokážou přimět, aby se přetvořily na buňky tukové.

Lékaři využili důležitý vztah mezi tukovými buňkami a vlasovými kořínky. Z předchozích výzkumů věděli, že tyto typy buněk se vzájemně ovlivňují. Nyní odhalili, že zásadní je pořadí, ve kterém se v ráně objeví, přesněji že kořínky musejí být první. „Vyvrátili jsme dosavadní domněnku, že se myofibroblasty nedokážou přeměnit v jiné typy buněk,“ upřesnil Cotsarelis.

Pokud se folikuly zavedou do čerstvé se hojící rány, začnou svými signály měnit

buňky pojivové tkáně v buňky tukové, jimiž se obklopi. Další pojivové buňky je pak prorostou a obrostou, čímž vznikne nová, nezjizvená kůže. „Otevírá se nám cesta k regeneraci,“ míní člen týmu Maksim Plikus z University of California.

Obdobný proces hojení kůže byl pozorován jen u ryby a obojživelníků. Cotsarelis upozornil, že vědci zatím jen potvrdili možnosti vyvolání tohoto procesu u savců, přesněji na myších a vzorcích lidské kůže. Úplný regenerační postup u člověka zůstává komplikovaný a vyžaduje další výzkum. /msc/

Foto: profimedia.cz

NÁSLEDEK. Zatím to bez jizev nejde, ale vědci už znají postup, jak se těchto neestetických následků operací vyvarovat.

E15

E15, deník pro ekonomiku a byznys | Vydává CN Invest a. s., Komunardů 1584/42, Holešovice, 170 00 Praha 7, IČ 04312945, internet www.e15.cz | Šéfredaktorka Tereza Zavadilová | Zástupci šéfredaktorky Hana Filipová, Martin Čaban a Stanislav Šulc | Šéfkomentátorka Jana Havlígerová | Vedoucí vydání Kateřina Baumgartnerová a Petr Dašek | Redakce E15.cz Michal Nosek | Sekretariát redakce Adéla Nová, tel.: 225 977 668, redakce@e15.cz | Kontaktní údaje redakce prjmeni@cninvest.cz | Distribuce distribuce@cninvest.cz | Marketing David Hanuš, david.hanus@cncenter.cz | Inzerce Šárka Kamarýtová, sarka.kamarytova@cncenter.cz | Číslo registrace deníku E15 – MK ČR E 17948, ISSN 1803-4543 | Deník E15 vychází od listopadu 2007 | Přetisk a jakékoli šíření povoleno pouze se souhlasem vydavatele | Nevýžádané příspěvky se nevracejí | Tisk EUROPRINT a. s. | Předplatné predplatne@cpost.cz, bezpl. linka 800 300 302 | Tištěný a prodaný náklad ověřuje ABC, člen IF ABC